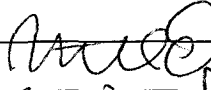
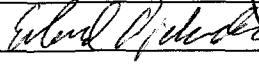

KE-notat 16/2012

Søker/sak:	Norsk Vind Energi AS/Egersund vindkraftverk	
Fylke/kommune:	Rogaland/Eigersund	
Ansvarlig:	Arne Olsen	Sign.:
Saksbehandler:	Erlend Bjerkestrand	Sign.:
Dato:	18 APR 2012	
Vår ref.:	NVE 200706600-65	
Sendes til:	Olje- og energidepartementet, Norsk Vind Energi AS, Eigersund kommune og klager i saken	

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Norsk Vind Energi AS - Egersund vindkraftverk - sammenfatning og vurdering av klager på NVEs vedtak om konsesjon

Innhold

1	Konklusjon.....	1
2	Innledning.....	2
3	Innkomne klager.....	2
4	NVEs vurdering av klagen.....	5
4.1	Naturmangfold.....	5
4.2	Fylkesdelplanen for vindkraft i Rogaland.....	7
4.3	Kommuneplanen.....	8
4.4	Erstatning.....	8
4.5	Andre virkninger.....	8
5	Klager som er trukket.....	8
6	Søknad om overføring av konsesjon.....	9
7	Oppsummering.....	9

1 Konklusjon

I vedtak av 1.12.2011 meddelte Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) konsesjon etter energiloven til Norsk Vind Energi AS for å bygge og drive Egersund vindkraftverk med tilhørende nettilknytning i Eigersund kommune, Rogaland fylke. NVE har mottatt sju klager på vedtaket, hvorav to av klagen i ettetid er trukket.

NVE kan ikke se at det har kommet frem nye vesentlige forhold i klagen som gjør at NVE vil omgjøre eller oppheve ovennevnte vedtak, med unntak av at et vilkår om drikkevann er endret som følge av klagen fra Mattilsynet. NVE opprettholder derfor konsesjonen gitt til Norsk Vind Energi AS.

2 Innledning

NVE ga 1.12.2011 Norsk Vind Energi AS konsesjon for å bygge og drive Egersund vindkraftverk i Eigersund kommune, Rogaland fylke. Det ble gitt konsesjon for en installert effekt på inntil 110 MW.

Konsesjonsbehandling etter energiloven er en avveining mellom tekniske og økonomiske forhold og miljø- og samfunnsvirkninger. Hvis et omsøkt anlegg anses å være til større fordel enn ulempe for samfunnet, kan det gis konsesjon etter energiloven. I konsesjonsbehandlingen må mange forhold veies opp mot hverandre. Alle vesentlige forhold som kommer frem gjennom konsesjonsprosessen vurderes og hensyntas ved skjønnsutøvelsen. De som har klaget på NVEs vedtak er uenige i NVEs skjønnsutøvelse.

Følgende har påklaget vedtaket:

- Fylkesmannen i Rogaland
- Forum for natur og friluftsliv i Rogaland
- Norges Miljøvernforbund
- Norges Ornitologiske Forening avd. Rogaland og Naturvernforbundet i Rogaland
- Bjørn Tore Aase og Jan K. Hognestad
- Mattilsynet - Distriktskontoret for Dalane, Sirdal og Flekkefjord (trukket 16.3.2012)
- Eigersund kommune - Seksjon for vann og avløp (trukket 2.4.2012)

I dette notatet har NVE sammenfattet de innkomne klagen og kommentert de vesentligste klagegrunnene som er blitt fremsatt. NVE viser også til vurderingane i notatet ”Bakgrunn for vedtak” av 1.12.2011. Klagen er forelagt Norsk Vind Energi, som har kommentert klagen i brev av 26.3.2012.

3 Innkomne klager

Fylkesmannen i Rogaland påklager NVEs vedtak i brev av 21.12.2011. De begrunner klagen med at vedtaket er i strid med fylkesdelplanen for vindkraft og viktige landskaps-, friluftslivs- og naturverdier.

Fylkesmannen kommer med begrunnelse for klagen i brev av 5.2.2012. De påpeker at vedtaket er i strid med fylkesdelplanen for vindkraft, og stiller spørsmål om NVE legger fylkesdelplanen til grunn i konsesjonsbehandlingen av vindkraftverk. Fylkesmannen mener at NVE gjennom vedtakene om konsesjon i fylkesdelplanens nei-områder handler i strid med plan- og bygningslovens regler om tverrsektoriell samordnet regional planlegging. De stiller på dette grunnlag spørsmål om det er riktig at NVE kan gå imot fylkesdelplanen i de fleste saker når planen er godkjent av Miljøverndepartementet etter samordning med andre departement. Fylkesmannen skriver videre at virkningene av Egersund vindkraftverk bør vektlegges tyngre med tanke på at andre områder i regionen med samme verdier er åpnet for vindkraftutbygging. Det påpekes også at NVE har lagt til grunn at Fylkesmannen gjennom mekling med Eigersund kommune om kommuneplanen har gitt aksept til den nordlige delen av planområdet. Fylkesmannen mener dette er en feiltolking, og skriver at de kun aksepterte at den nordlige delen ble merket som en hensynssone, som en informasjon for å vise at området var under konsesjonsbehandling. De skriver videre at de holdt fast på at den sørlige delen ikke kunne legges inn som hensynssone, på grunn av at dette området er et nei-område i fylkesdelplanen.

Når det gjelder naturmangfold, mener Fylkesmannen at det mangler konkrete vurderinger knyttet til naturmangfoldlovens prinsipper for offentlige vedtak (§§ 8-12). Det påpekes at det foreligger mange

vindkraftplaner i regionen, og at NVE erkjenner at det er vanskelig å si noe sikkert om samlede virkninger. De er i den sammenheng kritiske til at denne kunnskapsmangelen ikke knyttes til naturmangfoldlovens § 9 (føre var-prinsippet), og mener at NVE ikke har tatt hensyn til samlede virkninger. Fylkesmannen mener videre at NVE konkluderer feil når det vurderes at vindkraftverket ikke vil komme i konflikt med naturtyper og økosystem, jf. naturmangfoldloven § 4, og viser til at det for tiden utredes om kystlynghei skal bli prioritert naturtype. De viser også til at klokkesøte er aktuell som prioritert art, og mener at vindkraftverket vil svekke ivaretakelsen av kystlyngheier med klokkesøte. I den sammenheng skriver de at NVEs argumentasjon om at bygging av vindkraftverk vil hindre gjengroing er uten faglig innhold. Det vises i tillegg til naturmangfoldloven § 12, der det står at alternative plasseringer skal vurderes. Fylkesmannen skriver at nettkapasiteten i området er begrenset, og at vindkraftsøknader i ja-områder i fylkesdelplanen derfor bør vurderes foran vindkraftsøknader i nei-områder.

Fylkesmannen mener at den samlede belastningen, jf. naturmangfoldloven § 10, for blant annet kystlynghei, klokkesøte, hubro, andre rovfugler og INON av flere vindkraftverk i regionen vil være så stor at vedtaket om konsesjon til Egersund vindkraftverk bør omgjøres. Når det gjelder rovfugltrekket i området, mener Fylkesmannen at for- og etterundersøkelser ikke vil bøte på virkningene, som de vurderer som svært negative.

Fylkesmannen mener vindkraftverket vil medføre omfattende irreversible landskapsinngrep, blant annet knyttet til sprenging og fyllinger, og at fjellformasjonene vil bli ødelagt for all fremtid. Det påpekes i den sammenheng at området ligger i et anortosittlandskap av nasjonal og internasjonal verdi. De skriver at det er en mangel ved konsesjonsbehandlingen at slike landskapsinngrep ikke vektlegges i større grad. Fylkesmannen mener videre at landskapsinngrepene er særlig negative fordi området ligger nær Egersund by. De skriver at regionen mangler såkalte stille friluftsområder, og at friluftslivskvalitetene i planområdet vil bli vesentlig svekket.

Forum for natur og friluftsliv i Rogaland (FNF) påklager NVEs vedtak i brev av 22.12.2011, og begrunner klagen i brev av 9.1.2012. Begrunnelsen for klagen er at prosjektet er i et nei-område i fylkesdelplanen for vindkraft, at det vil være en fare for naturmangfold, landskap, friluftsliv og natur- og kulturarv og at de mener vedtaket bryter norsk lov. Klagen sendes på vegne av Norges Jeger- og Fiskerforbund Rogaland, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland, Norges Speiderforbund Vesterlen krets, Rogaland KFUK-KFUM-speidere og Haugesund Turistforening.

FNF mener at NVE ikke følger naturmangfoldlovens formål, krav til kunnskap, føre var-prinsipp, økosystemforvaltning og krav til vurdering av samlet belastning. De mener at NVEs referanser til gjeldende lover kun er en retorisk øvelse, og at konsesjonsvedtaket er et brudd med naturmangfoldloven. FNF skriver at det er betenkelig at utredninger utført av private konsulenter skal veie tyngre enn det faglige grunnlaget i fylkesdelplanen for vindkraft, og mener at utredningene har store svakheter. De påpeker at utredningene ikke tar hensyn til samlede virkninger, og viser til at fylkesdelplanen blant annet skulle sikre at den samlede belastningen i et større sammenhengende område ikke blir for stort. FNF mener at NVE i for liten grad tar hensyn til fylkesdelplaner, og etterlyser også en metodikk for å kunne vurdere samlede virkninger på landsbasis.

FNF skriver at vindkraftutbygging langs kysten er konfliktfylt, og påpeker særlig samlede virkninger knyttet til rovfugltrekk. De skriver at de fleste vindkraftprosjektene i regionen er lagt til store områder med urørt kyst- og heilandskap med kystlynghei og flere sårbare og truede arter. Det vises i den sammenheng til NOFs klage på vedtaket.

FNF viser til NJFF Rogalands høringsuttalelse til vindkraftverket, om konflikt med friluftsliv, jakt og fiske i området. Det påpekes at en internasjonal sykkelrute går langs området, og at støy og iskast kan

påvirke friluftslivet negativt. De påpeker videre at vindkraftverk har et stort arealbehov, og mener at særlig anleggsveiene representerer store inngrep og barrierer for flere arter. FNF skriver at forstyrrelsen av jordmassene medfører store klimagassutslipp, og at Eigersund kommunes klima- og energiregnskap må inkludere disse utslippene.

FNF skriver at de generelt er kritiske til vindkraft, og etterlyser samfunnsøkonomiske studier som sammenligner energiutbygginger med alternative satsingsområder, energieffektivisering, oppgradering av eksisterende kraftverk og redusert forbruk.

FNF har vedlagt et notat og to kart med informasjon om fugleobservasjoner i området.

Norges Ornitologiske Forening avd. Rogaland (NOF) og Naturvernforbundet i Rogaland (NR) påklager NVEs vedtak i brev av 19.12.2011. De viser til tidligere høringsuttalelse i saken, men kommer i klagen nærmere inn på ornitologiske temaer.

NOF og NR mener at den naturfaglige kunnskapen som er lagt til grunn for vedtaket ikke er tilstrekkelig, og at vedtaket dermed ikke er i tråd med naturmangfoldlovens § 8 om kunnskapsgrunnlag. I den sammenheng vises det til at utredningen om naturmangfold er utført i 2007. De mener NVE ikke har dekning for å skrive at vindkraftverket ikke vil påvirke naturmangfoldet, og reagerer på at naturmangfoldlovens § 9 om føre var-prinsipp ikke legges til grunn. Det påpekes at naturmangfoldloven ble opprettet for å bevare levedyktige bestander og ivareta økologiske funksjonsområder, og de mener at NVE ikke har lagt dette til grunn i konsesjonsbehandlingen.

NOF og NR skriver at rovfugltrekket ikke er undersøkt utenom NOFs tellinger. De påpeker at fagutredningen om naturmangfold bare henviser til en rapport fra 2006, og at en rapport fra 2008 dokumenterer at 455 rovfugler fordelt over 26 timer ble observert fra Svånestoppen i utkanten av planområdet. NOF og NR reagerer på at denne rapporten ikke er nevnt i NVEs "Bakgrunn for vedtak" selv om den er sendt NVE i forbindelse med Svåheia vindkraftverk. De skriver at det er alvorlig for norsk naturforvaltning at det som kan være et av landets viktigste trekkområder ikke blir fanget opp og hensynstatt i en konsekvensutredning. Videre kritiseres NVEs krav om for- og etterundersøkelser av rovfugltrekket. NOF og NR mener at det enten må kreves tilleggsutredninger eller at søknaden må avslås ut fra føre var-prinsippet, og at manglende kunnskap bør være et tungtveiende argument for å avslå søknaden. De skriver at internasjonale studier tyder på til dels høyt konfliktnivå med trekkende arter, og at det ikke er grunn til å tro at konflikten skal være mindre i dette området.

Det vises til at NOF siden 2008 har drevet et landsomfattende kartleggingsprosjekt for hubro for å få et bedre estimat over bestanden og en bedre oversikt over hekkelokalitetene. De skriver at hubroreiret mellom Egersund vindkraftverk og Svåheia vindkraftverk er det mest produktive reiret de kjenner til i Rogaland, og at reiret er viktig for den regionale hubrobstanden. NOF og NR mener at NVE ikke har vurdert de samlede virkningene av begge vindkraftverkene for dette hubroreiret, og mener at vindkraftverkene vil medføre store negative virkninger for reiret. De viser til at hubro er funnet omkommet under kraftledninger i området, og mener kraftledningen fra Svåheia vindkraftverk vil komme sterkt i konflikt med hubro og andre rovfugler i området.

NOF og NR er skeptiske til NVEs bruk av litteratur, og kritiserer at NVE mener forskning fra USA og Spania ikke er overførbare til norske forhold. De mener det er nærliggende å konkludere med at disse studiene indikerer tilsvarende risiko også i Norge så lenge det ikke foreligger dokumentasjon på det motsatte.

NOF og NR skriver at planområdet ligger i et nei-område i fylkesdelplanen for vindkraft, og at det henvises til fugletrekket som grunnlag for vurderingen. De mener at NVEs saksbehandling av vindkraftsøknader i Rogaland og tilsidesettelse av fylkesdelplanen er uakseptabel, og at det burde vært

gjennomført en strategisk konsekvensutredning for vindkraft i fylket. Fylkesdelplanen var ifølge NOF og NR et steg i riktig retning, og de kritiserer NVE for å se bort fra planen samtidig som det ikke gjøres noe for å få til en forbedret strategisk konsekvensutredning.

Norges Miljøvernforbund (NMF) påklager NVEs vedtak i brev av 7.11.2011. De begrunner klagen med at tiltaket vil medføre negative virkninger for rovfugl, hogst av trær og økning av elektrisitetsprisen. NMF skriver videre at NVE overser den europeiske landskapskonvensjonen når det skrives at visuelle virkninger ikke er et avgjørende argument mot etablering av Egersund vindkraftverk. De mener også at tiltaket er samfunnsøkonomisk ulønnsomt og at det vil medføre negative virkninger for den lokale reiselivsnæringen.

Bjørn Tore Aase og Jan K. Hognestad påklager NVEs vedtak i brev av 12.12.2011. De skriver at det er positivt at konsesjonsvilkårene pålegger konsesjonær å detaljplanlegge slik at ulempene for deres eiendommer blir mindre, men at de likevel påklager vedtaket. De kritiserer tiltakshavers fremgangsmåte i saken, og skriver at de ikke ble kontaktet av Norsk Vind Energi om saken før september 2011, selv om fagutredningene omhandler de aktuelle eiendommene og de tidligere har protestert mot planene. Aase og Hognestad ber om at Norsk Vind Energi pålegges å kontakte dem for diskusjon om erstatning, eventuelt for tilrettelegging i den hensikt å fremskaffe grunnlag for erstatningsordning.

4 NVEs vurdering av klagen

NVE vil i det følgende vurdere de fremsatte klagegrunnene. Bare de forhold som NVE mener vil ha betydning for klagebehandlingen vil bli kommentert. Klagegrunnene blir vurdert tematisk.

4.1 Naturmangfold

Fylkesmannen og flere interesseorganisasjoner tar opp problemstillinger knyttet til rovfugl i området, og mener kunnskapsgrunnlaget om rovfugl ikke er godt nok. Det påpekes særlig at det er begrenset kunnskap om rovfugltrekket i området. NOF viser i den sammenheng til at en rapport om rovfugltrekk fra 2008 ikke er tatt med som en del av kunnskapsgrunnlaget i saken, selv om den ble sendt til NVE i forbindelse med saken om Svåheia vindkraftverk.

NVE beklager at rapporten fra NOF ikke er tatt med som en del av kunnskapsgrunnlaget for vedtaket. Dette skyldes en feil i arkiveringen og en misforståelse mellom saksbehandlere. NOF-rapporten dokumenterer at et betydelig rovfugltrekk berører den sørlige delen av planområdet til Egersund vindkraftverk. Gjennom åtte tellinger på Svånes høsten 2008 ble det observert til sammen 855 rovfugl. Av disse observasjonene var omtrent 750 spurvehauk eller tårnfalk. De rødlistede artene som ble observert var fiskeørn (NT, 2 observasjoner), vepsevåk (VU, 1 observasjon) og hønsehauk (NT, 2 observasjoner).

NVE vil påpeke at det er lagt til grunn for konsesjonsvedtaket at et rovfugltrekk kan berøre planområdet. Det foreligger i dag få erfaringer fra vindkraftverks virkninger på rovfugltrekk, men ut fra det NVE kjenner til tilsier nåværende kunnskap at virkninger for fugl på trekk er beskjedne. NVE har derfor vurdert at tiltaket ikke vil ha betydning for bestandsutviklingen for truede og sårbare fuglearter, jf. naturmangfoldloven § 5, selv om rovfugltrekket berører planområdet. Det er likevel viktig å innhente kunnskap om virkninger for rovfugltrekk, og NVE har derfor, i likhet med i andre vindkraftkonsesjoner i regionen, satt vilkår om for- og etterundersøkelser for rovfugltrekket. I den sammenheng vil NVE vise til at et slikt vilkår også er satt i konsesjonen for Lista vindkraftverk, som er under bygging. Resultater fra etterundersøkelsene ved Lista vil komme før en eventuell bygging av Egersund vindkraftverk, og vil sammen med forundersøkelsene ved Egersund kunne bidra til mer kunnskap om eventuelle virkninger for rovfugltrekket. Energiloven § 10-4, første ledd, gir NVE

hjemmel til i særlige tilfeller å endre fastsatte vilkår av hensyn til allmenne interesser. Dermed kan NVE endre vilkår knyttet til rovfugltrekket dersom etterundersøkelsene ved Lista tyder på vesentlige virkninger for naturmangfoldet.

Når det gjelder de samlede virkningene for rovfugltrekket av flere vindkraftverk i området, legger NVE til grunn at de antatte virkningene for rovfugltrekk av de enkelte vindkraftverkene er beskjedne. NVE vil likevel erkjenne at virkningsomfanget er usikkert, og det er derfor satt vilkår om for- og etterundersøkelser i flere vindkraftkonsesjoner i regionen for å skaffe mer kunnskap om vindkraftverk og rovfugltrekk. NVE vil igjen vise til § 10-4 i energiloven, som gir NVE hjemmel til å endre fastsatte vilkår i vindkraftverk i regionen dersom det fremkommer at de negative virkningene for rovfugltrekket vil bli betydelig større enn antatt.

Det klages også på grunnlag av mulige virkninger for hubro, særlig de samlede virkningene av Egersund vindkraftverk og Svåheia vindkraftverk for en hekkelokalitet mellom planområdene. NOF og NR mener at NVE ikke har vurdert de samlede virkningene for dette paret. NVE vil i den sammenheng vise til kapittel 7.9.8 i dokumentet Bakgrunn for vedtak, der den samlede belastningen for hekkelokaliteten er vurdert.

Fylkesmannen mener at NVE konkluderer feil når det vurderes at vindkraftverket ikke vil komme i konflikt med naturtyper og økosystem, jf. naturmangfoldloven § 4, og viser til at det for tiden utredes om kystlynghei skal bli prioritert naturtype. De viser også til at klokkesøte er aktuell som prioritert art, og mener at vindkraftverket vil svekke ivaretagelsen av kystlyngheier med klokkesøte. NVE vil her vise til vurderingene i kapittel 7.9.2 i Bakgrunn for vedtak, og vil også vise til Norsk Vind Energis kommentarer til klagen, der det presenteres avbøtende tiltak knyttet til kystlynghei. Disse tiltakene skal være en del av en miljø- og transportplan som skal godkjennes av NVE.

Fylkesmannen og FNF klager også på grunnlag av samlet belastning av flere vindkraftverk i området for kystlynghei, klokkesøte, hubro, andre rovfugler og INON. NVE vil igjen vise til kapittel 7.9.8 i Bakgrunn for vedtak, der samlet belastning for kystlynghei og rovfugler er vurdert. Når det gjelder klokkesøte, har NVE vurdert at tiltaket ikke vil medføre vesentlige virkninger for arten, og har derfor ikke vurdert samlet belastning av flere vindkraftverk. I DN's INON-kart fremgår det at det nå ikke finnes INON i eller ved planområdet, og INON er derfor ikke lenger et tema i denne saken.

Flere av klagerne mener at formålet i naturmangfoldloven ikke er ivare tatt gjennom prosessen som ligger til grunn for konsesjonsvedtaket. Fylkesmannen mener at det mangler konkrete vurderinger knyttet til naturmangfoldlovens prinsipper for offentlige vedtak (§§ 8-12). De er kritiske til at manglende kunnskap om samlede virkninger ikke knyttes til naturmangfoldlovens § 9 (føre var-prinsippet), og mener at NVE ikke har tatt hensyn til samlede virkninger. I den sammenheng skriver de at NVEs argumentasjon om at bygging av vindkraftverk vil hindre gjengroing er uten faglig innhold. Det vises i tillegg til naturmangfoldloven § 12, der det står at alternative plasseringer skal vurderes.

Konsekvensutredningen, tilleggsopplysninger og andre rapporter om naturmangfold i området gir etter NVEs skjønn et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag. NVE anser at utredningsprosessene som er gjennomført er i tråd med de krav naturmangfoldloven stiller til kunnskapsgrunnlag før beslutning fattes. Når det gjelder føre var-prinsippet, legger NVE til grunn at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig. Virkningene for rovfugltrekket i området er usikre, men antatte beskjedne virkninger sammen med muligheten til å endre fastsatte vilkår gjør at føre var-prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9 etter NVEs vurdering ikke kan brukes til å omgjøre vedtaket. Når det gjelder naturmangfoldloven § 12, vil vi påpeke at NVE har oversikt over alle vindkraftprosjekt i Norge, og at vurderingene knyttet til hvert enkelt vedtak også omfatter en avveining av kost/nytte sett opp mot andre vindkraftprosjekt. NVE

mener at kunnskapsgrunnlaget i saken er tilstrekkelig, tatt i betraktning tiltakets karakter og risiko for skade på naturmangfoldet, og at saken er behandlet i samsvar med prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven §§ 7-12.

4.2 Fylkesdelplanen for vindkraft i Rogaland

Rogaland fylkeskommune har utarbeidet fylkesdelplan for vindkraft i Rogaland - ytre del. Denne planen ble vedtatt av Fylkestinget i Rogaland 18.9.2007, og godkjent av Miljøverndepartementet 8.1.2009. Analyseområdene i fylkesdelplanen er vurdert etter hvor store negative virkninger etablering av vindkraftverk antas å ha for miljø- og samfunnsinteresser (ja-, nei- og kanskjeområder). Når det gjelder Egersund vindkraftverk, ligger den nordlige delen av planområdet delvis i et kanskje-område. Den sørlige delen ikke er vurdert, og dette skyldes ifølge Rogaland fylkeskommune nærhet til friluftslivsområder.

Flere av klagerne reagerer på at NVEs vedtak ikke er i samsvar med fylkesdelplanen, og det stilles spørsmål om NVE legger til grunn fylkesdelplanen i konsesjonsbehandlingen. Fylkesmannen mener at NVE gjennom vedtakene om konsesjon i fylkesdelplanens nei-områder handler i strid med plan- og bygningslovens regler om tverrsektoriell samordnet regional planlegging. De mener videre at virkningene av Egersund vindkraftverk bør vektlegges tyngre med tanke på at andre områder i regionen med samme verdier er åpnet for vindkraftutbygging. FNF skriver at det er betenkelig at utredninger utført av private konsulenter skal veie tyngre enn det faglige grunnlaget i fylkesdelplanen for vindkraft, og mener at utredningene har store svakheter. De påpeker at utredningene ikke tar hensyn til samlede virkninger, og viser til at fylkesdelplanen blant annet skulle sikre at den samlede belastningen i et større sammenhengende område ikke blir for stort. FNF etterlyser i den sammenheng en metodikk for å kunne vurdere den samlede belastningen på landsbasis, og mener at NVE i for liten grad tar hensyn til fylkesdelplaner.

I henhold til plan- og bygningsloven og retningslinjene fra MD og OED skal godkjente regionale planer legges til grunn for fylkeskommunal virksomhet og være retningsgivende for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i fylket. Regionale planer vil, ifølge retningslinjene, være godt egnet til overordnede og helhetlige vurderinger av aktuelle områder for vindkraftutbygging, og skal styrke grunnlaget for en hensiktsmessig planlegging og lokalisering av vindkraftverk i en region.

I godkjenningsbrevet til fylkesdelplanen viser MD til retningslinjene, der det påpekes at konsesjonssystemet er et sentralt virkemiddel for å oppfylle nasjonale energipolitiske mål. MD skriver at dette innebærer at konsesjonsmyndigheten også må vektlegge andre forhold enn de hensyn som i planene er vektlagt ut fra regionale vurderinger og prioriteringer. Det fremgår av retningslinjene at prosjekter som ligger innenfor et område som i fylkesdelplanen er vurdert til å ha akseptabelt konfliktpotensial, kan bli avslått, og at det kan bli gitt konsesjon til prosjekter som ligger utenfor slike områder. NVE mener at Egersund vindkraftverk et meget godt vindkraftprosjekt, og konsesjonsvedtaket er etter NVEs vurdering verken i strid med MDs og OEDs retningslinjer eller plan- og bygningslovens bestemmelser om regional planlegging. Grunnen til at den sørlige delen av planområdet ikke er vurdert i fylkesdelplanen er nærhet til friluftslivsområder, og NVE vil derfor vise til kapittel 7.7 i dokumentet Bakgrunn for vedtak av 1.12.2011, der virkningene for friluftslivet er vurdert. NVE vil i denne sammenheng også vise til at vedtaket ikke er påklaget av Rogaland fylkeskommune.

Når det gjelder beslutningsgrunnlaget for vindkraftverket, er dette vurdert i kapittel 6 i Bakgrunn for vedtak. Etter NVEs vurdering er beslutningsgrunnlaget tilstrekkelig, og mer omfattende enn beslutningsgrunnlaget som ble lagt til grunn da områdene ble kategorisert i fylkesdelplanen.

For å bidra til å innfri Norges forpliktelser knyttet til EUs fornybardirektiv, er det avgjørende at det gis nok konsesjoner til vindkraftprosjekter. Dette medfører at det i områder med gode vindforhold, nettkapasitet og akseptable miljø- og samfunnsvirkninger vil bli gitt flere konsesjoner. Rogaland sør for Boknafjorden er etter NVEs vurdering et slikt område, og det er derfor gitt konsesjon til flere vindkraftverk i området. Det er omsøkt få vindkraftverk i fylkesdelplanens ja-områder, noe som blant annet skyldes dårlige vindforhold. I konsesjonsbehandlingen tar NVE hensyn til omsøkte prosjekter, og gjør konkrete vurderinger av de enkelte sakene. Dette innebærer også vurderinger av samlede virkninger av flere tiltak i området. NVE vil i den sammenheng vise til vurderingene av samlede virkninger i de tematiske underkapitlene i kapittel 7 i Bakgrunn for vedtak.

4.3 Kommuneplanen

Fylkesmannen påpeker at NVE har lagt til grunn at de gjennom mekling med Eigersund kommune om kommuneplanen har gitt aksept til den nordlige delen av planområdet. De mener dette er en feiltolkning, og skriver at de kun aksepterte at den nordlige delen ble merket som en hensynssone, som en informasjon for å vise at området var under konsesjonsbehandling. Fylkesmannen skriver videre at de holdt fast på at den sørlige delen ikke kunne legges inn som hensynssone, på grunn av at dette området er et nei-område i fylkesdelplanen.

NVE har i konsesjonsbehandlingen lagt til grunn at den nordlige delen av planområdet er merket som *"fremtidig båndleggingssone etter energiloven"* i kommuneplanen. I Bakgrunn for vedtak står det at *"størrelsen på området avsatt til vindkraft er et resultat av mekling mellom kommunen og Fylkesmannen"*. NVE mener at denne formuleringen ikke er i strid med Fylkesmannens fremstilling av prosessen knyttet til meklingen om kommuneplanen.

4.4 Erstatning

Aase og Hognestad krever at tiltakshaver pålegges å kontakte dem med tanke på erstatning. NVE viser til at spørsmål om erstatning for naboer ikke er en del av konsesjonsbehandlingen. Eventuelle søksmål kan rettes i medhold av naboloven. NVE registrerer også at Norsk Vind Energi beklager at de ikke har fulgt opp Aase og Hognestad godt nok, og at de ønsker ytterligere kontakt med dem.

4.5 Andre virkninger

Flere av klagerne nevner virkninger knyttet til landskap, friluftsliv, reiseliv, støy, skyggekast og iskast. NVE vil i den sammenheng vise til de tematiske vurderingene i Bakgrunn for vedtak.

5 Klager som er trukket

Mattilsynet - Distriktskontoret for Dalane, Sirdal og Flekkefjord og Eigersund kommune - Seksjon for vann og avløp påklaget vedtaket på grunn av at planområdet berører et nedslagsfelt for drikkevann. Gjennom et møte med Mattilsynet ble NVE og Mattilsynet enige om et nytt konsesjonsvilkår om drikkevann som gjorde at Mattilsynet i ettertid har trukket klagen. Eigersund kommune har også trukket klagen som følge av at NVE har foreslått et nytt vilkår.

Vilkåret om drikkevann i konsesjonen gitt 1.12.2011 var: *"Konsesjonær skal, i samarbeid med vannverkseier, avklare hvilke eventuelle tiltak som må iverksettes for å sikre drikkevannskildene Holmavatnet og Revsvatnet. Tiltakene skal forelegges NVE. Ved uenighet skal saken forelegges NVE for avgjørelse."*

Det nye vilkår 9 i konsesjonen skal være: *"I nedslagsområdene for drikkevannskildene Holmavatnet og Revsvatnet skal omfanget av anleggsutbygging, herunder planer for veibygging mv. og konkret plassering av vindturbiner og andre installasjoner, forelegges vannverkseier for uttalelse og deretter*

Mattilsynet for særskilt vurdering og godkjenning. Som del av miljø- og transportplanen skal konsesjonær, i samarbeid med vannverkseier, avklare hvilke tiltak som skal iverksettes for å sikre drikkevanskildene, både i anleggs- og driftsperioden. Før planen godkjennes av NVE, skal den del av planen som angår nedslagsfeltene for drikkevanskilder forelegges Mattilsynet for særskilt godkjenning.”

6 Søknad om overføring av konsesjon

Norsk Vind Energi AS søker i brev av 12.4.2012 om at konsesjonen overføres til Norsk Vind Egersund AS. De viser til at Norsk Vind Egersund AS ble stiftet som et eget prosjektselskap for Egersund vindkraftverk 17.9.2009, og skriver at en overføring av konsesjonen vil gjøre det enklere og mer oversiktlig for en ekstern partner å tre inn i prosjektet. NVE har endret konsesjonsdokumentet i tråd med Norsk Vind Energis søknad. Konsesjonsdokumentet ligger vedlagt.

7 Oppsummering

NVE meddelte 1.12.2011 konsesjon til Norsk Vind Energi AS for å bygge og drive Egersund vindkraftverk. NVEs vedtak ble påklaget av Fylkesmannen i Rogaland, Forum for natur og friluftsliv i Rogaland, Norges Miljøvernforbund, Norges Ornitologiske Forening avdeling Rogaland, Bjørn Tore Aase og Jan K. Hognestad, Mattilsynet - Distriktskontoret for Dalane, Sirdal og Flekkefjord og Eigersund kommune ved Seksjon for vann og avløp. Mattilsynet og Eigersund kommune har i etterkant trukket klagen.

NVE kan ikke se at det i klagen fremkommer nye opplysninger som gir grunnlag for å oppheve eller endre vedtaket av 1.12.2011, med unntak av et vilkår om drikkevann som er foreslått endret som følge av klagen fra Mattilsynet. NVE opprettholder derfor konsesjonen gitt til Norsk Vind Energi AS for å bygge og drive Egersund vindkraftverk med installert effekt på inntil 110 MW og med nettilknytning til Kjelland transformatorstasjon.